

อาหารสมอง

วีรกร ตรีเศศ

ฟุตบอลโลกกับอาชญากรรม

น้ำจิ้มอาหารสมอง

The greatest use of a life is to spend it for something that will outlast it

ประโยชน์อันยิ่งใหญ่ของชีวิตหนึ่ง คือ การใช้มันสำหรับบางสิ่งที่จะอยู่คงทนกว่าชีวิตนั้น

บ่อยครั้งที่เห็นเจ้าภาพจัดงานใหญ่ของโลกทำอะไรที่แปลกๆ อย่างน่าประหลาดใจ เช่น เกาหลีใต้เป็นเจ้าภาพบอลโลกก็ปิดร้านอาหารขายเนื้อสุนัขทั่วประเทศ จีนเป็นเจ้าภาพโอลิมปิก ก็กวาดบ้านกวาดเมืองสะอาดเอี่ยมอ่องเป็นพิเศษ ไทยเราตอนเป็นเจ้าภาพประชุม IMF ก็เอาไม้มาตอกทาสีปิดสลัมใกล้ศูนย์สิริกิติ์ ครั้งนี้แอฟริกาใต้ เจ้าภาพบอลโลกก็ทำเหมือนกัน

ระหว่างการแข่งขันฟุตบอลโลก 2010 มีการจัดตั้งศาลพิเศษขึ้น 56 แห่งทั่วประเทศเพื่อตัดสินคดีอาชญากรรมต่างๆ อย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะที่กระทบกับนักท่องเที่ยวที่เดินทางไปชมฟุตบอล

รายหนึ่งขโมยโทรศัพท์มือถือของนักท่องเที่ยว โดยไม่ได้ขโมยหรือทำร้ายแต่อย่างใด โดนศาลตัดสินจำคุก 5 ปี และศาลบอกว่าจำเลยควรตระหนักถึงภาพพจน์ของประเทศในเรื่องอาชญากรรมที่ชาวโลกจับตามองอยู่ นี่ยังดีที่ไม่เคยทำผิดมาก่อน ถ้าเคยทำละก็จะต้องจำคุก 10 ถึง 15 ปีเลย! (ถ้าจำลองฟุตบอลโลกที่ตั้งแสดงไว้ถูกขโมยไปแล้ว 7 ครั้ง)

มีคดีหนึ่งที่ฮือฮากันมากในการแข่งขันฟุตบอลโลกครั้งนี้คือ ผู้หญิงเนเธอร์แลนด์สองคนใส่เสื้อสีส้มในจำนวน 36 คน ที่มานั่งติดกันในอัมสเตอร์ดัมเพื่อชมฟุตบอล ถูกตำรวจสอบสวนข้อหาปฏิบัติตนไม่เหมาะสม ถูกยึดพาสปอร์ตและปล่อยตัวโดยมีประกัน ที่ว่าไม่เหมาะสมก็คือ มีส่วนร่วมในการตลาดแบบซุ่มโจมตี (ambush marketing) ให้แก่เบียร์ยี่ห้อหนึ่งของเนเธอร์แลนด์ที่ไม่ใช่เบียร์ยี่ห้อที่เป็นทางการของ FIFA (จะเป็นยี่ห้อทางการได้ก็ต้องจ่ายเงินก้อนโตให้)

การตลาดแบบซุ่มโจมตีก็คือใช้โอกาสเข้าดูกีฬาเป็นเครื่องมือการตลาดอย่างไม่ให้ FIFA ผู้ผูกขาดการโฆษณาสินค้ารู้ตัว และกระทำโดยไม่ต้องเสียเงิน เช่น ใส่หมวกที่มียี่ห้อสินค้าและกล่องทีวีจับภาพไปทั่วโลก กรณีนี้สีส้มเป็นสีของเบียร์ดัตช์ที่ FIFA อ้างว่าคนกลุ่มนี้ตั้งใจมาใช้โฆษณา

คดีวิจารณ์เรื่องนี้กันก็เพราะที่มดัดดซ์หรือกั๊งหันลมนั้น มีสีส้มเป็นยี่ห้อประจำทีมอยู่แล้ว ไม่ว่าจะเสื้อประจำทีมหรือเสื้อของคนที่มาชมหญิงสองคนนี่คงใส่สีส้มและในลักษณะที่ทำให้เห็นว่าเป็นการโฆษณาเบียร์ดัตช์ยี่ห้อทางอ้อมก็ได้ แต่ถึงอย่างไรคนก็วิจารณ์ว่ามันมากเกินไปหน่อย

จำนวนผู้ถูกตัดสินคดีมีเป็นจำนวนมากและโทษรุนแรงเพื่อโชว์ชาวโลกว่าประเทศนี้ปราบปรามอาชญากรรมอย่างจริงจังและทันควันอย่างไรก็ดี ผู้รับบอกว่าเมื่อหมดการแข่งขันแล้วคนเหล่านี้คงได้รับการลดโทษและปล่อยตัวแทบทั้งหมดเพราะโชว์มันจบลงแล้ว

การที่ประเทศแอฟริกาใต้ได้ชื่อว่าเป็นแหล่งของสถิติอาชญากรรมและการทำร้าย ตีรันฟันแทง

สูง ตลอดจนกรณีการข่มขืนต่อหัวประชากรที่สูงอันดับต้นๆ ของโลก ทำให้จำเป็นต้องลบภาพนี้ในโอกาสทองที่ประเทศเป็นจุดโฟกัสของโลกในช่วงเดือนมิถุนายนและกรกฎาคมนี้ สถิติชี้ว่าจะมีคนถูกฆาตกรรม 52 คนต่อวันในประเทศนี้ และมีรายงานว่ามีการข่มขืน 55,000 รายต่อปี (ตัวเลขจริงคาดว่ามีการข่มขืนประมาณ 500,000 รายต่อปี)

ประเทศนี้มีปัญหาในเรื่องการข่มขืนเป็นประจำ การสำรวจในปี 2009 ระบุว่า 1 ใน 4 ของชายแอฟริกาใต้ยอมรับว่า ครั้งหนึ่งในชีวิตเคยข่มขืน 1 ใน 3 ของหญิง 4,000 คน ที่สำรวจโดย Community of Information, Empowerment, and Transparency บอกว่าถูกข่มขืนในรอบปีที่ผ่านมา

ยิ่งไปกว่านั้น สถิติข่มขืนเด็กและทารกที่สูงที่สุดในโลกด้วย ในการสำรวจชุดเดียวกันพบว่า 1 ใน 4 ของเด็กในวัยเรียน 1,500 คน ในเมือง Soweto ระบุว่า "Jackrolling" หรือข่มขืนหมู่เป็นความสนุกอย่างหนึ่ง

สาเหตุของปัญหาอาชญากรรมมาจากหลายสาเหตุ การขาดวัฒนธรรมหรือค่านิยม วัฒนธรรมเกิดจากการที่ประเทศนี้ประกอบด้วยชน 11 เผ่า 11 ภาษาทางการ ในประชากร 50 ล้านคนที่พื้นที่มากกว่าบ้านเรากว่าหนึ่งเท่าตัว (500,000 ตารางกิโลเมตร เปรียบเทียบกับ 1.2 ล้านตารางกิโลเมตร) มีคนผิวดำประมาณร้อยละ 80 ผิวขาวร้อยละ 9 ลูกผสมร้อยละ 9 นอกจากนี้ ยังมีผู้อพยพผิดกฎหมายจากเพื่อนบ้านอีกนับล้านคน จึงความซับซ้อนของปัญหาสูง

แอฟริกาใต้ จัดว่าเป็นประเทศในแอฟริกาที่ร้ายที่สุดประเทศหนึ่งจากบริการท่องเที่ยว การก่อสร้าง สินค้าเกษตร เพชร ทองคำ เหล้า

ไวน์ ฯลฯ แต่มีการว่างงานสูง ฐานะทางเศรษฐกิจระหว่างคนผิวขาวและผิวดำแตกต่างกันมาก คราวเรือนผิวขาวมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าครอบครัวผิวดำกว่า 6 เท่าตัว

คนชั้นกลางอยู่อาศัยรวมกันในเมืองที่มีรั้วรอบขอบชิด มีประตูเข้าออกซึ่งควบคุมโดยผู้รักษาความปลอดภัยที่ถืออาวุธ อาชญากรรมทำให้คนแอฟริกาใต้อพยพออกนอกประเทศเป็นจำนวนมากจนเกิดปัญหา "สมองไหล" ที่ร้ายแรงในรอบ 20 ปีที่ผ่านมา

ปัญหาขัดแย้งระหว่างชนเผ่าต่างๆ ระหว่างคนผิวดำและผิวขาว และระหว่างคนแอฟริกาใต้กับผู้อพยพผิดกฎหมายเกิดขึ้นอยู่บ่อยๆ ในปี 2008 ความเกลียดชังผู้อพยพที่มาแย่งงานทำนำไปสู่การฆ่าฟันกันตายนับร้อยคน และกว่า

เรื่องเคียดอาหารสมอง

ดัดพบข้อความที่น่าคิดดังต่อไปนี้ การที่เราจะคบหาหรือรู้จักใครสักคน ไม่ว่าจะในฐานะอะไรก็ตาม สิ่งหนึ่งที่ควรท่องควรจำไว้อยู่เสมอก็คือ "คน" เป็นสิ่งมีชีวิต ที่มีทั้งด้านบวกและด้านลบอยู่ในนั้น อย่าตั้งใจกับคนหนึ่งคนมากเกินไป เพราะไม่มีใครอยากเป็นต้นเหตุของความล้มเหลว อย่าคาดหวังกับคนหนึ่งคนมากเกินไป เพราะไม่มีใครสามารถเป็นทุกอย่างที่ทุกคนอยากให้เป็น อย่าให้เวลากับคนหนึ่งคนมากเกินไป เพราะไม่ว่าใครก็อยากมีช่วงเวลาของความเป็นส่วนตัว อย่าพยายามเปลี่ยนแปลงคนหนึ่งคนมากเกินไป เพราะนั่นจะทำให้เค้าไม่หลงเหลือความเป็นตัวของตัวเอง อย่าควบคุมชีวิตคนหนึ่งคนมากเกินไป เพราะมนุษย์มักจะหาวิธีการแทรกตัวเพื่อออกมาจากกฎที่ถูกกำหนด อย่าบิบบังคับคนหนึ่งคนมากเกินไป เพราะถ้าคนคนนั้นหลุดจากภาวะบิบบังคับมาได้ คุณจะกลายเป็นคนที่ถูกหันหลังให้ในทันที เธอลองมองดูฉันดีๆ ฉันมีลมหายใจ ไม่ใช่ภาพวาดที่สวยงามอยู่ตลอดเวลา ฉันเองก็เป็น "คน" เป็นสิ่งมีชีวิตที่มีสองด้านเช่นกัน **อยากรู้จักใครสักคน ต้องหัดเรียนรู้ความจริงของชีวิต**

100,000 คน ไร้หลักแหล่ง ด้วยพื้นฐานปัญหาที่กล่าวนี้ การจัดฟุตบอลโลกในประเทศนี้จึงไม่ใช่เรื่องง่าย การจัดการแข่งขันให้มีคนดูและไม่บกพร่องเป็นเรื่องยากอยู่แล้ว แต่เรื่องความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของแขกผู้มาชมฟุตบอลยิ่งยากกว่ามากนัก สถานที่แข่งฟุตบอลก็กระจายกันอยู่ทั่วประเทศ ถึงจะมีถนนหนทางที่ใช้ได้แต่ก็อยู่ห่างไกลกันมากพอควร เช่น Cape Town อยู่ตะวันตกเฉียงใต้ Port Elizabeth อยู่ใต้ไล่ขึ้นมาทางตะวันออกเฉียงเหนือคือ Durban และที่จับกลุ่มกันอยู่ทางเหนือก็คือเมือง Rustenburg/Nelspruit/Pretoria (เมืองหลวง) และ Johannesburg เมืองใหญ่สุดของประเทศ (ที่ตั้งของ Soccer City สนามจุคนดูถึง 90,000 คน ซึ่งเป็นสนามของการแข่งขันคูชิงชนะเลิศ)

ฟุตบอลโลก 2010 เป็นการจัดครั้งแรกบนทวีปแอฟริกาในประเทศแอฟริกาใต้ ซึ่งเป็นประเทศที่รวยที่สุดประเทศหนึ่งของทวีป การจัดครั้งนี้ ถึงแม้จะมีปัญหาเกิดขึ้นไม่น้อย แต่ก็เรียกได้ว่าประสบความสำเร็จ

แอฟริกาใต้มีรายได้เฉลี่ยต่อหัวสูงกว่าไทยไม่มากนัก (5,823 กับ 3,939 เหรียญ) มีโครงสร้างพื้นฐานที่ดีไม่ต่างจากบ้านเรามากนัก และมีปัญหาสังคมมากกว่าบ้านเรามากมาย ยังสามารถจัดฟุตบอลโลกได้ดีพอควร น่าคิดว่า ถ้าเราได้เป็นเจ้าภาพจัดบอลโลกเราจะสามารถจัดได้ดีเทียบแอฟริกาใต้หรือไม่ ●